N°. 71. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD.

DINGSDAG 18 JUNIJ.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Noord-Braband*,

Brengt bij deze ter kennisse van het publiek, dat, om te kunnen doen uitvoeren de herstellingen van de bruggen der vesting *Breda*, die in dit jaar moeten geschieden, het doorrijden der poorten van die Stad zal worden belet gedurende de natemelden tijden:

1°. De *Ginnekenpoort* van en met den 1. tot en met den 20. Julij aanstaande, als wanneer de communicatie door de *Antwerpsche* en *Bossche poorten* kan geschieden.

2°. De *Boschpoort* van en met den 22. Julij tot en met den 3. Augustus daaraanvolgende, als wanneer de communicatie door de *Ginnekepoort* kan plaats hebben, en

3°. De *Waterpoort* van en met den 5. tot en met den 17. der laatstgenoemde maand, gedurende welken tijd de gemeenschap met de vesting, langs den zoogenaamden *Bijvank* en door de *Antwerpsche poort* zal behooren te geschieden.

'S HERTOGENBOSCH, den 10. Junij 1844.

De Staatsraad, Gouverneur voornd.
A. J. BORRET.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Junij.

Gisteren werd in het half officieel blad *le Moniteur Parisien* het vertrek van den prins *van Joinville* naar Toulon aangekondigd. Heden zegt het ministeriële ochtendblad *le Journal des Débats*, dat de Prins niet vertrokken en zijne reis eenige dagen uitgesteld is. De bijzondere briefwisseling dezer hoofdstad verklaart deze tegenstrijdigheid heden volgenderwijs.

» Het schijnt dat met der daad 's Prinsen vertrek op Donderdag bepaald was, maar dat het gouvernement tijdingen ontvangen heeft, die eenige dagen uitstel hebben vereischt. Men zegt dat het getal Maroccaansche troepen ieder oogenblik vermeerdert, en dat de raad van ministers sedert twee dagen beraadslaagt over de vraag, of men den voorgenomen kruistogt langs de Maroccaansche kusten [illegible] moeten veranderen in eene blokkade, of zelfs in eene vijandelijke demonstratie. Men gelooft dat de Prins eerst aanstaanden Dingsdag of Woensdag naar zijne bestemming zal vertrekken.

» Gisteren hebben de Prins *van Joinville*, de heeren *Guizot* en *de Mackau* eene lange conferentie gehouden. Het gerucht heeft zich daarop dezen morgen verbreid, dat het daar zeer levendig is toegegaan, en dat 's Prinsen reis, ten gevolge zijner verklaringen, uitgesteld is geworden. De Prins *van Joinville* zou verlangd hebben, vóór dat hij de hem opgedragene zending aanvaardde en vooral nu de tijdingen uit Marocco van ernstiger aard werden, dat zijne handelingen niet blootstonden aan de ministeriële afkeuring, gelijk het met den schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars* was gegaan. Ten gevolge dezer zamenkomst van den Prins en der beide ministers hebben de laatsten zich naar den koning begeven, die eenigen tijd daarna den Prins *van Joinville* ontboden heeft, en deze tweede conferentie tusschen den koning en zijn' zoon was eerst des avonds ten elf ure geëindigd.

— De kamer der afgevaardigden heeft gisteren en heden beraadslaagd over het ontwerp tot daarstelling van eenen spoorweg van Orleans naar Bordeaux. Een voorstel van de heeren *Muret de Bord* en de *Chasseloup Laubat*, 't welk de strekking had om den weg op staatskosten te doen vervaardigen en deszelfs exploitatie aan kompagnieschappen telkens voor korte tijdstippen te verpachten, is verworpen geworden, en de voordragt van het gouvernement, 't welk den minister van openbare werken autoriseert tot het verpachten van den weg gedurende een tijdstip, de 41 jaren en 16 dagen niet te boven gaande, aangenomen. Heden beraadslaagt de kamer over de bepalingen en voorwaarden van zoodanige verpachting.

— De *Constitutionnel* vermeldt dat het hof den rouw zal aannemen wegens den dood des hertogs *van Angoulême*. Zulks geschiedt voor de eerste maal sedert de breuk tusschen de beide takken der familie Bourbon in 1830 ontstaan. Bij het overlijden van *Karel X* is de rouw niet aangenomen, evenmin als te Goritz bij het overlijden van de prinses *Maria* en van den hertog *van Orleans*. Alleen heeft men van weerszijden bij die gelegenheden lijkmissen laten doen, terwijl de koning bij iederen verjaardag eenige regelen schreef aan de Prinsen van het oudere stamhuis, alhoewel hij nimmer antwoord ontving; doch daarin hadden ook alleen de betrekkingen bestaan door de beide familiën onderhouden. — De rouw over den hertog *van Angoulême* zal behalve door het hof der Tuilerien, ook door de hoven van Weenen, Madrid en Napels gedragen worden.

— Het *Journal des Débats* behelst heden eene beschouwing over den overledenen hertog en laat hem in zijn karakter als mensch en christen regt wedervaren; de hertog was, zegt hij, niet bestemd om eene rol in de wereld te spelen, en met het verlies der kroon ontviel hem een last, dien hij buiten staat zou geweest zijn te dragen. Het eenig staatkundig gevolg van den dood des hertogs was, dat de legitimisten, vroeger verdeeld, daar sommigen den hertog van *Angoulême*, anderen den jongeren hertog *van Bordeaux* als den Koning der Franschen aanmerkten, thans eenparig den laatstgemelden als den wettigen Koning van Frankrijk erkennen en dus de eendragt onder hen hersteld was; doch de legitimisten moesten zich te dien aanzien niet misleiden; de dood van den hertog *van Angoulême*, naauwelijks in Frankrijk opgemerkt, deed hen blijven wat zij te voren waren, eene zwakke onbeduidende minderheid, en, 't zij vereend, of verdeeld, zij vermogten niets, dan op zich zelve het ongeluk laden en het gewigt eener verpletterende verantwoordelijkheid.

— Men zegt dat de heeren *Chateaubriand* en andere legitimisten binnen kort naar Göritz zullen vertrekken.

— Het Parijsche dagblad *l'Univers* maakt het volgende stuk bekend, hetwelk, zoo als hetzelfde blad beweert, door den graaf *de Montalembert*, pair van Frankrijk, is opgesteld:

» *Adres van de Fransche Katholijken aan Daniel O'Connell, lid van het Britsche parlement en bevrijder van Ierland.*

» Sedert langen tijd is uw naam zoo populair onder ons als de [illegible]. Wij bewonderen uwen moed en uwe volharding; wij [illegible] bij den klank van uwe onoverwinnelijke stem; wij benijden de magt, die gij in het aanzijn hebt geroepen, tot heil van uw vaderland en van onze Kerk. Dank aan uwe onuitputtelijke welsprekendheid, dank aan dat katholijk geloof, hetwelk de waarachtige verbroedering der menschen en der natiën gevestigd heeft, kennen wij Ierland en wij beminnen haar als eene zuster en als een slagtoffer van hare onwrikbare getrouwheid aan het katholijke geloof.

» Onder gewone omstandigheden zouden wij ons onthouden hebben om jegens u deze gevoelens uit te drukken, ten einde allen schijn van tusschenkomst te vermijden in eenen strijd, waaraan wij niet geroepen zijn deel te nemen. Maar er zijn tijdsomstandigheden, waarin het nuttig is der wereld te herinneren, dat in den schoot van het katholicismus niemand den ander een vreemdeling is. Thans, nu gij in den kerker moet boeten voor den glans uwer populariteit en voor de verhevenheid van het standpunt, dat gij door uw genie bereikt hebt; thans, nu de vervolging aan uwen roem eene nieuwe kroon toevoegt, kunnen wij niet weerstaan aan de voor ons dringende behoefte, om u openlijk onze bewondering en ons medegevoel te betuigen.

» Weet dan, dat ons gemoed van uw beeld vervuld is; dat dit u volgt tot aan den voet onzer altaren; en zeg het somtijds tot u zelven tusschen de muren van uwen kerker, dat de Katholijken in Frankrijk voor u bidden; dat zij God smeeken van den [illegible] gevangenschap wel te willen verligten, dat zij u vereeren [illegible] bewals een onderworpen en ijverig kind der Kerk, [illegible] regtsten en magtigsten voorvechter der vrijheid. »

Waarschijnlijk om het winnen van [illegible] tegen te gaan, laat een Parijsch ministerieel blad [illegible] daarvan volgen door het [illegible] van eenige der smaadredenen, die *O'Connell*, in September en Januarij ll. op koning *Lodewijk Philips* en op de thans in Frankrijk bestaande orde van zaken in openbare volksvergaderingen gehouden heeft.

— De luchtreiziger *Kirch*, die tweemalen zoo ongelukkig is geweest in zijne voorgenomen luchttogten, is thans beter geslaagd. In den namiddag van eergisteren opgerezen, is hij gisteren behouden in Champagne, op 40 uren afstands van de hoofdstad aangekomen.

— Men leest in het ministeriële achtendblad een' brief uit Algiers, van den 10 dezer, waarin met donkere kleuren wordt gewaagd van de pogingen, die de Jezuiten aldaar aanwenden, niet alleen om het onderwijs der jeugd magtig te worden, maar om de meening te verbreiden, dat Algiers eigenlijk aan den ouden tak der *Bourbons* toekomt; welke die bezitting veroverd heeft. De briefschrijver zegt, dat zij vergeten, dat het de zonen van Frankrijk zijn, die deze overwinning hebben behaald.

— De berigten uit Madrid tot den 9den Junij spreken nog bij wijze van gerucht van het dekreet waarbij de cortes ontbonden worden. Te Barcelona heeft de Koningin amnestie verleend aan al de personen, die in de jongste staatkundige beroerten aldaar betrokken zijn geweest. — Te Madrid wilde men dat de bank van San Fernando en eenige kapitalisten besloten hadden, om het gouvernement voor de betaling der halfjarige intrest de noodige voorschotten te doen.

— Ter beurze van heden (15 *Junij*) waren genoteerd: 5 pCt. 121,90, 3 pCt. 82,50; Nap. r. 99,50; Spanje 30¾; Rom. L. 104½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Junij.

Z. M. de Keizer van Rusland is in den middag van den 12 door Munster gereisd, zich over Brunswijk naar Berlijn begevende. Intusschen is te Kissingen alles tot de ontvangst des Keizers en een talrijk gevolg voorbereid. Het geheele *Kurhaus* en nog een groot gebouw zijn in huur genomen. Z. Exc. de Russische minister van buitenlandsche zaken bevindt zich te Berlijn, alwaar hem eene luisterrijke diplomatieke partij is gegeven.

— De berigten uit Silezië geven verslag van eenige onlusten, als in Alt Friedland, enz., welke met elkander in verband staan. De belhamels zijn gearresteerd en te Schweidnitz in de gevangenis gebragt.

— Bij Ehrenbreitstein is men in het boren van een' Artesischen put geslaagd. Op eene diepte van 615 voeten heeft men water bekomen. Het water heeft veel overeenkomst met het Emserwater.

— Uit Dusseldorp wordt van den 11den gemeld:

»Terwijl er in 't Noord-westen van Duitschland gedurende dezen voorzomer althans niet over te veel regen en vochtigheid geklaagd kan worden; schijnen in de Oostelijke en Zuid-oostelijke deelen des lands zeer zware regenbuijen gevallen te zijn. De *Zwabische Mercurius* behelst met betrekking hiertoe, den volgenden brief, van den 2den dezer uit Weenen: »De met hagel (*Schlossen*) vermengde plasregens, welke vele dagen lang bij herhaling hier gevallen zijn, hebben in den omtrek dezer residentiestad groote schade gedaan. Woonhuizen zijn door de opgezwollen regenstroomen tot den grond toe weggespoeld en in vele wijnbergen, de wijnstok met wortel en al uit den grond geraakt. Dergelijke berigten ontvangt men ook uit eenige provinciën, met name uit Bohemen. Hier te Weenen heeft deze plasregen toevallig tot eene ontdekking geleid, welke bijdragen zal om het zedelijk onkruid, hetwelk in heimelijke schuilhoeken alhier voortwoekert, uit te roeijen. Onze stad wordt allerwege van ruime riolen doorkruist, waarvan de hoofdtakken groote uitgestrektheid hebben. Van deze gemeenschap onder den grond nu, schijnt zich eene dieven-bende tot bereiking harer, het licht schuwende, oogmerken bediend te hebben, ten einde met hulp daarvan, door deze riolen en derzelver zij-spruiten, in de huizen binnen te dringen en ook wel in dezelve een gepast entrepot aan te leggen om het geroofde te verbergen. Toen weinige dagen geleden de hemel zich door een geweldigen stortregen van water ontledigde, hoorde men in de voorstad Spittelberg een angstig hulproepen onder aan het roosterwerk van een der hoofdriolen, waar de onderaardsche bewoners in gevaar stonden om te verdrinken. Op eene hun toegestoken ladder stegen twee dier lieden naar boven en gaven te kennen, dat in het kanaal nog drie hunner makkers achtergebleven waren, die nu ook gehaald werden. Zij hadden kaarsen, middelen om dezelve te ontsteken, valsche sleutels, vijlen en andere werktuigen bij zich, en moeten, naar men zegt, van het punt waar het riool in de rivier Wien zijne uitlozing heeft, tot daar, waar zij uit hetzelve gered zijn geworden, ruim een kwartier uur gaans ver, tot bereiking hunner misdadige oogmerken, onder den grond voortgewandeld zijn. Eergisteren zijn in de binnenstad dergelijke twee zulke lieden opgebragt, die voorgeven de riolen doorkruist te hebben om aangespoeld ijzer of ander metaal op te zoeken.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Junij.

Eergisteren avond heeft de graaf *van Clarendon* in het Hoogerhuis de zaak van Marocco op het tapijt gebragt. Hij herinnerde, dat Engeland met dat land steeds op goeden voet had gestaan, en hij vroeg, of de Keizer van Marocco uit zelfverdediging tot de ontmoeting met de Franschen was gekomen? Tevens vroeg hij, of die Keizer al dan niet op aanraden van de Engelsche regering, een «heiligen oorlog» tegen de Franschen ondernomen had, en derzelver bezittingen op Afrika's Noordkust bedreigde? De spreker achtte het wenschelijk, dat Brittanje zich in deze onzijdig hield, en hij wilde gaarne weten, of Hr. Mjs. consuls op de Barbarijsche kust wel alle pogingen hadden aangewend, om eene botsing tusschen Frankrijk en Marocco te voorkomen.

De graaf *van Aberdeen* antwoordde, dat het zeker niet genoeg was, dat Engeland door alle in zijne magt staande middelen zelve in vrede bleef, maar dat het tevens er op uit moest zijn den vrede, waar het dien zag verstoren, te herstellen, en de rampen die uit die verstoring moesten voortvloeijen, te verhoeden. Nopens de vijandelijkheden tusschen Frankrijk en Marocco, zeide de graaf, dat, ofschoon eene schermutseling had plaats gehad, hij niet geloofde, dat er een ernstige of langdurige strijd zou plaats grijpen. De ontmoeting was door geestdrijverij van eene kleine bende Mooren veroorzaakt, die meer uit nieuwsgierigheid, dan om eenige andere reden, het Fransche kamp te veel genaderd waren. De graaf geloofde niet, dat er een zoogenaamde «heilige oorlog» verklaard was, of uit de bedoelde ontmoeting zou voortspruiten. Wat onze consuls op de Barbarijsche kust betrof, nog den vorigen dag had hij van de Fransche regering de meest voldoende getuigenissen van derzelver gedrag bekomen.

— De *Times* behelst weder een vertoog over de Fransche zeemagt, waarin hij ten slotte zegt, dat die magt eigenlijk in zoo verre slechts krachtig is, als zij niet met de Britsche in botsing geraakt; dat de Fransche vlag in alle zeeën zoo onafhankelijk en geacht is als die van elke andere Zeemogendheid; dat, indien Frankrijk evenwel ooit een' aanvallenden oorlog ondernam tegen Engeland, hetzelve vertrouwen mag, dat noch de aan de Fransche zeemagt bestede kosten, noch de onbetwistbare moed harer officieren iets anders zouden uitwerken, dan haar verderf of wel hare opsluiting in hare havens. «*Frankrijk* (zegt het blad) *is de tweede Zeemogendheid, maar om dien rang te behouden, moet het in vrede met de eerste blijven.*»

— In de zitting van het lagerhuis van den 14den Junij heeft het ministerie eene niet geheel onbelangrijke nederlaag geleden. Het voorstel betrekkelijk de vermindering van de inkomende regten op de suiker uit vreemde niet slavenhoudende landen of koloniën heeft een tegen-voorstel van den heer *Miles* uitgelokt, hetwelk strekte om het inkomend regt op de suiker uit de Engelsche West-Indische koloniën tot 20 schellingen te verlagen, terwijl dan te gelijk het regt op de ruwe suiker uit Java, Manilla en China, tot 30 schellingen per 100 pond zou worden verminderd. Dit tegen-voorstel is, in weerwil van den tegenstand van den minister *Goulburn*, met 241 tegen 221 stemmen aangenomen.

— Men heeft hier weder nadere berigten uit de Vereenigde Staten ontvangen, tot den 1sten Junij. Den 31den Mei zouden de beraadslagingen over de zaak van Texas meer bepaaldelijk in den senaat worden gevoerd. Er deed zich eene partij tegen den president *Tyler* op, die hem beschuldigde, het volk schrik aan te jagen door de voorstelling van een' oorlog, die over Texas met Engeland zou kunnen ontstaan.

De senaat had met eene aanzienlijke meerderheid het voorstel, dat de Vereenigde Staten hun burgerlijk regtsgebied over den betwisten grond van de Oregon moesten uitstrekken, afgeslagen. Welligt is dit een voorbode van het lot, dat de zaak van Texas zal ondervinden.

— De bevalling der Koningin zal te Windsor plaats hebben. In het kasteel worden alle toebereidselen daartoe gemaakt.

— Het comité voor het bal ten voordeele der Polen, heeft gemeend voor de inschrijving van den Keizer van Rusland, ten voordeele van dit fonds aangeboden ten bedrage van p. st. 500, te moeten bedanken.

— Men meldt uit Devonport van den 12den Junij:

» Gisteren omstreeks 5 ure des namiddags zijn de Hollandsche fregatten *Jason* en *de Rijn*, het eerste aan boord hebbende Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, op de reede van Plymouth aangekomen, en werden begroet door de batterijen van het fort en van *de Caledonia*, van 120 stukken. De admiraal der haven en de onder zijne bevelen staande officieren, hebben zich oogenblikkelijk aan boord van den *Jason* begeven om Z. K. H. te complimenteren.

» Heden morgen is Z. K. H. aan wal gestapt, en heeft aan het hotel van den gouverneur de officieren der land- en zeemagt met derzelver dames ontvangen. Na eene korte wandeling in de stad is Z. K. H. naar boord teruggekeerd. Het fregat het *Zeepaard* en de schoener de *Dolfijn*, welke tot het exercitie-eskader behooren en door den mist op de hoogte van Dover daarvan waren afgeraakt, zijn heden bij hetzelve teruggekeerd.

» Morgen zal Z. K. H. Prins *Hendrik* het tuighuis van Plymouth bezigtigen."

— Een vreeselijke brand heeft den 18den Mei in New-Orleans gewoed, hij heeft drie uren geduurd en een aantal sierlijke steenen huizen zijn

daardoor vernield. Men schat het aantal verbrande huizen op niet minder dan 280.

— Volgens berigten van Philadelphia was daar de rust niet verder gestoord; en werden ijverige nasporingen gedaan om de oorzaken en de belhamels van die onlusten te ontdekken. De groote jury van Philadelphia was belast om een uitvoerig, duidelijk en onpartijdig verslag daarvan in te leveren.

Gisteren waren de 3 pCt. gec. 98⅝; Ned. 2½ pCt. 61¾; 5 pCt. 100½; Columbia 12¾; Griekenland 13½; Mexico 28⅝; Portugal 78; Spanje 23⅛.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Junij.

De kamer der vertegenwoordigers beraadslaagt thans sedert twee dagen over het ontwerp betrekkelijk den tabak, en nog hebben alle leden die daarover wilden spreken het woord niet gevoerd. In de zitting van gisteren heeft de heer *Zoude* het ontwerp der centrale sectie voorgestaan, 't welk door de heeren *de Haerne*, *Malou* en *de Naeyer* bestreden werd. De Prins *van Chimay* stelde bij amendement voor, om den vreemden onbewerkten tabak slechts met een regt van 10 fr. te bezwaren en de overige soorten naar evenredigheid.

— Wederom is een ongeluk voorgevallen door de ontvlamming van het hydrogeengas, en wel in de kolenmijn van Chauwe-à-Roc, onder de gemeente Marchiennes behoorende. Zeven mijnwerkers zijn er het slagtoffer van geworden, behalve nog 18 à 20 anderen die meer of min zwaar gekwetst zijn geworden.

— Op de beurs van Antwerpen is de baron *Osij* bij zijne eerste verschijning aldaar na de aanneming van de wet betrekkelijk de differentiële regten, wegens zijn in 't belang van den Antwerpschen handel, manmoedig gehouden gedrag, met blijken van de meeste achting en toejuiching ontvangen.

— De bisschop van Brugge heeft openbare gebeden bevolen, om van den Hemel regen af te smeeken, aangezien men in de Vlaanderen, wegens de langdurige, schrale droogte, sterk voor misgewas begint te vreezen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Junij.

Heden wordt alhier gevierd met het uitsteken der vlaggen en het houden eener groote parade van het garnizoen, de verjaardag van H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, dochter van Z. M. den Koning van Wurtemberg.

Ongelukkig is op deze parade, bij het zwenken der artillerie, een der stukkenrijders van het paard gestort, onder de paarden geraakt en het stukkenrad hem over het lijf gegaan, ten gevolge waarvan de man, zwaar gekwetst, naar het hospitaal is gebragt geworden.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. zaturdag heeft de heer *Gouverneur*, lid der Commissie belast met de aanbieding aan Z. M. van de lijst van het drietal kandidaten voor de vacature in den Hoogen Raad, verslag gedaan en gezegd dat, nadat die Commissie op de gebruikelijke wijze bij Z. M. was toegelaten, zij Hoogstdezelve de lijst heeft aangeboden en verzocht eene keuze te doen, waarop Z. M. te kennen heeft gegeven, zich daarmede onmiddellijk bezig te zullen houden.

Aan de orde is de beraadslaging over het wetsontwerp tot verhooging van de begrooting voor 1844 en 1845 met de kosten voor de uitlozing der Vlaamsche wateren.

De heer *Gouverneur* vindt zich bezwaard zijne toestemming aan de voordragt te geven, men vraagt uitgaven, zonder de middelen aan te wijzen, waaruit die uitgaven zullen worden bestreden? Door verhooging van belasting, dit is niet te denken, na de aanmerkelijke opofferingen der natie in de laatste dagen; uit de leening? doch uit de opbrengst daarvan is eene som voor 1844 en 1845 aangewezen, zonder inbegrip van de nu gevraagde kosten voor de uitlozing der Vlaamsche wateren.

De heer *Rosenthal* verlangt mede eenige inlichtingen ten aanzien der bijdragen door de belanghebbenden bij de nieuwe uitlozing jaarlijks op te brengen. De heer *den Tex* vindt daarin bezwaar, dat de raming der kosten aanvankelijk beliep 2 ton, later ƒ 253,115 en eindelijk is gestegen tot 4 ton. — De door de regering op dit punt gegevene opheldering, alsof men bij de begrooting voor 1844 en 1845 nog niet bij magte was, de bestekken en juiste begrootingen op te maken, of met eenige zekerheid het bedrag der behoefte te ramen, kwam hem niet voldoende voor.

De heer *van Dam* zal niet over het ontwerp zelve spreken; doch alleen over het niet inleveren door de Regering van het ontbrekende aan de wet op de middelen. De grondwet zegt in art. 124, dat de middelen en uitgaven tevens zullen worden aangeboden; hij acht het derhalve ordelijk en pligtmatig dat die wel nog voor het einde van *deze* zitting aangeboden worde.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche zaken treedt, bij de verdediging der voordragt, in eene breedvoerige beschouwing en ontwikkeling van het gebeurde met deze uitlozing van af 1823 tot op het sluiten van het traktaat van Belgie.

Z. Exc. herinnert daarna, dat de uitgaven die thans aangevraagd worden, niet op de begrootingen voor 1844 en 1845 konden worden gebragt, zoo lang er vooruitzigt bestond om den Staat alleen als borg te doen optreden en de werken zonder bezwaar der schatkist tot stand te brengen. — In alle geval kon men niet anders dan door eene wet in deze behoefte voorzien. — Bovendien op die begrootingen zouden de vereischte conversie tot slechts een bedrag van 2 of 2½ ton zijn gebragt, omdat men nog niet bij magte was, het juiste bedrag met zekerheid op te maken. Het gevolg daarvan zou dus toch eene suppletoire begrooting geweest zijn.

Daarna heeft Z. Exc. nog de verschillende onderdeelen van het ontwerp toegelicht, in den geest zoo als dit bij de Regerings-antwoorden op de bedenkingen bij het voorloopig verslag gemaakt, geschied is.

De heer *van Rosenthal* vermeende dat zijne bedenkingen nog niet geheel opgehelderd waren.

De heer *Luzac* ondersteunde slechts het gevoelen van den heer *van Dam*, en betoogde dat het geenszins voldoende is te zeggen, dat de wet op de middelen *in dit jaar* zal worden aangeboden, omdat hij dit beschouwt in strijd met de grondwet; hij gelooft dat die aanvulling in *deze zitting daarom* moet geschieden, omdat na de heropende zitting hetzelfde personeel niet meer aanwezig kan zijn, die de uitgaven, tot dekking waarvan die middelen strekken, hebben toegestaan.

De heer *Thorbecke* sprak met een enkel woord over den aard der daar te stellen werken en meer bijzonder over het beloop der kosten daarvoor.

De heer *Bruce* legt art. 124 der grondwet in dier voege uit, dat uit de bepaling van het aanbieden der uitgaven tegelijk met de middelen, niets anders verstaan kan worden, dan na dat de uitgaven zijn toegestaan, en dat dus de middelen in dit jaar kunnen worden aangeboden, dat indien het bij voorbeeld bleek, dat er een te kort bestond, men dit immers niet anders kan dekken dan als de geheele rekening is afgesloten.

De heer *van Dam* zal dit laatste niet ontkennen, maar beschouwt, dat, na de gedeeltelijke verwerping der wet op de middelen, het doelmatig en staatkundig zou zijn, die wet op de middelen alsnu voor het einde der zitting aan te bieden. Men moest den schijn bij het volk vermijden, alsof men met de handen vol geld zit, ten gevolge der leening, dat men nu geene wet op de middelen behoefde in te dienen. Zulk een denkbeeld: ik heb nu geld genoeg, ik zal wel eens eene wet op de middelen voordragen, acht hij onstaatkundig en aanleiding gevende tot verkeerde indrukken bij de Natie.

Z. Exc. de Minister merkt in het algemeen op, dat van de millioenen der leening niets, dan overeenkomstig de daaraan bij de wet gegevene bestemming mag gebezigd worden; en wat betreft het aanbieden der gedeeltelijke wet op de middelen, het gebiedende daarvan zou van zelf vervallen, als de Kamer de voordragt verwerpt; Z. Exc. beschouwt het overigens regelmatiger dat dergelijke aanbieding niet geschiede voor October.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt het ontwerp nopens de Vlaamsche wateren, aangenomen met 44 tegen 5 stemmen. — Tegen hebben gestemd de heeren *Luzac*, *Gouverneur*, *Thorbecke*, *Tresling* en *den Tex*.

De beraadslaging over het ontwerp nopens de opheffing van het fonds voor de droogmaking van den Zuidplas, wordt bepaald op Woensdag. — Daarna wordt de vergadering gescheiden.

De afdeelingen der Tweede Kamer hebben zich Zaturdag gezamentlijk bezig gehouden met het nader onderzoek der voordragt tot aflossing en verwisseling van Schuld. — Heden, Maandag, zullen alle de Afdeelingen van October 1843 vergaderen omtrent het 1ste boek van het Wetboek van Strafregt. — Woensdag zal beraadslaagd worden over het ontwerp nopens den Zuidplas. — Donderdag, gelooft men, over het ontwerp tot Conversie.

— Men verneemt, dat de heer Mr. *W. B. Buma* zijn verlangen heeft te kennen gegeven, om, bij de aanstaande verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal door de provinciale Staten van Vriesland, niet weder voor deze betrekking in aanmerking te worden genomen.

— Ingevolge art. 84 en 137 der grondwet en de in werking zijnde provinciale reglementen, zullen de Staten der provinciën, op den eersten Dingsdag in de maand Julij bijeenkomen, en onder anderen, zich bezig houden met het verkiezen van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in de plaats van de dit jaar aftredende zijnde, voor:

Noord-Braband, de heeren: *A. J. Ingenhousz*, Mr. *J. L. A. Luyben* en Mr. *J. A. Mutsaers*.

Gelderland, de heeren: Jhr. Mr. *W. L. F. C.* Ridder *van Rappard* en *E. W. van Dam van Isselt*.

Zuid-Holland, de heeren: Mr. *P. L. Schooneveld* en *A. van Rijckevorsel*.

Noord-Holland, de heeren: Jhr. Mr. *A. Warin*, Jhr. *H. Backer*, Jhr. Mr. *T. van Akerlaken*, Mr. *H. A. van Bleiswijk* en Mr. *G. C. J. Dyserinck*.

Zeeland, de heer: Mr. *J. Snouck Hurgronje*.

Utrecht, de heer: *W. R. baron van Heeckeren van Brandsenburg.*
Vriesland, de heeren: Mr. *N. van Heloma* en Mr. *W. B. Buma.*
Overijssel, de heer: *J. H. graaf van Rechteren.*
Groningen, de heer: Mr. *H. J. H. Modderman.*
Drenthe, de heer Mr. *G. Kniphorst.*
Limburg, de heer: Jhr. Mr. *P. F. J. Petit.*

Te zamen 20 leden, waarvan twee, te weten: de heeren *van Bappard* en *Buma*, verzocht hebben niet meer in aanmerking te komen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 14den Junij 1844, n°. 50, is benoemd tot raadsheer in den hoogen raad der Nederlanden, mr. *C. H. Gockinga.*

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 14den Junij jl., n°. 1, is tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de heer *P. J. van Maanen*, professor en med. doctor te Amsterdam.

— Bij koninklijk besluit van den 13den Junij 1844, n°. 61, is de heer *E. T. van der Wijck*, thans 2de luitenant bij het 8ste regement dragonders, benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Ommen (Overijssel).

— Bij koninklijk besluit van den 11den Junij 1844, n°. 62, is de heer *J. M. Smits*, vroeger surnumerair bij het bestuur der domeinen, benoemd tot surnumerair der registratie in de provincie Noord-Braband.

— Z. M. heeft tot commandeur van de orde der Eikenkroon benoemd den heer *Mann*, geneesheer van H. Keiz. H. de Grootvorstinne *Alexandra* van Rusland, die herwaarts gekomen was, om den Keizer berigten mede te deelen aangaande de ongesteldheid van Hoogstdeszelfs beminde Dochter.

— Het provinciaal geregtshof van Noord-Braband heeft in zijne zitting van den 14den dezer den persoon van *Hendrik Rommen*, oud 43 jaren, arbeider te Rucphen, schuldig verklaard aan opzettelijke brandstichting van schoven op de werf van *J. van Asperen*, en hem tot de doodstraf veroordeeld.

— Het te 's Hage verschijnend *Nederlandsche Kunstblad*, van den 13 dezer, meldt, dat onze verdienstelijke landgenoot, de heer *P. van Schendel*, na de tentoonstelling van zijne, in de Fransche dagbladen zoo zeer geroemde, schilderij op de Louvre te Parijs, door Z. M. den Koning der Franschen met eenen gouden penning is vereerd geworden.

— Men leest in de *Overijsselsche Courant:*

» Naar men verneemt, heeft eene commissie uit het Bestuur der Zwolsche Stoomboot-maatschappij zich voor eenige dagen in persoon tot Z. M. den Koning gewend, ten einde aan Hoogstdenzelven de belangen dier maatschappij voor te dragen, en dat, onderanderen, het gevolg hiervan is geweest, dat het Z. M. heeft behaagd, voor Hoogstdeszelfs bijzondere rekening, voor twee aandeelen in de maatschappij deel te nemen; *en zulks uit aanmerking van het verband dezer onderneming met het ontwerp ter verbetering van het Zwolsche Diep;* waarom dan ook Z. M. ten deze insgelijks is afgeweken van den regel, om in geene particuliere ondernemingen deel te nemen.

Deze tijding heeft hier onder de burgerij groote blijdschap verwekt, en de gemoederen tot nieuwe dankbaarheid jegens den Koning gestemd; als blijkende uit deze beschikking duidelijk niet alleen Zr. Ms. welgevallen in het blijvend bestaan der stoombootdienst, maar ook wel inzonderheid Zr. Ms. hooge belangstelling in de voorgenomen verbetering van het Zwolsche Diep, — eene verbetering, die voor de vaart en den handel van Zwolle, ja van geheel Overijssel, als een levensbeginsel kan worden aangemerkt; waarom wij dan ook ons haasten deze tijding, die allerwege in de provincie vreugde zal verwekken, zonder verwijl mede te deelen."

— Uit het verslag, in de Amsterdamsche bladen geplaatst, wegens de tweede Algemeene Vergadering der Maatschappij *tot bevordering der Bouwkunst*, den 29sten der vorige maand gehouden, blijkt, dat zich die Maatschappij voortdurend over steeds klimmende medewerking mag verheugen, daar het getal der leden bereids tot ruim zeshonderd geklommen is, en reeds negentien correspondenten in verschillende steden des lands gevonden worden.

Voor de eerste der drie in 1842 uitgeschreven prijsstoffen heeft geene bekrooning plaats gehad. Van de ingekomen ontwerpen voor de tweede prijsstof, zijnde *eene Boerenhofstede*, is het stuk geteekend: *Uit liefde voor de kunst*, door vijf der zeven beoordeelaren den uitgeloofden eereprijs allezins waardig gekeurd, en dien ten gevolge daaraan toegewezen, zijnde bij opening van het naambiljet gebleken dat de vervaardiger daarvan was de heer *J. F. Metzelaar*, te Rotterdam. Met opzigt tot de ontwerpen voor het derde onderwerp, zijnde de *gevel van een koffijhuis*, is het stuk, geteekend *Alpha*, door zes van de zeven beoordeelaren den uitgeloofden eereprijs waardig gekeurd, en deze gevolgelijk daaraan toegewezen, terwijl bij opening van het naambriefje gebleken is dat de heer *A. N. Godefroy*, te Amsterdam, de vervaardiger daarvan was.

— Uit Brouwershaven schrijft men van den 13 Junij:

» Heden voormiddag ten half negen uren ontstond er brand in de hofstede van den Heer *C. Viergever*, Burgemeester van de Gemeente Duivendijke, gelegen nabij den Oosenhoek, het huis, schuur met al het huisraad, enz. is, bespoedigd door een geweldigen wind, een prooi der vlammen geworden, niettegenstaande het spoedig hulpbieden der brandspuiten; alles is tegen brandschade verzekerd, de oorzaak van den brand is onbekend, en geene bijzondere ongelukken hebben daarbij plaats gehad."

— Uit Maastricht schrijft men van den 12den dezer:

» De heer *Quesne*, welke zich als schrijver der geïncrimineerde artikelen van de *Gazette du duché de Limbourg* heeft doen kennen, en die met den drukker van dat blad, ter zake van laster jegens den gouverneur van dit gewest, voor de arrondissements-regtbank alhier is betrokken, is heden, even als de vorige reis, in gebreke gebleven te verschijnen, zoodat er bij verstek tegen hem zal worden geprocedeerd. In dien stand der zaak heeft heden de heer substituut-officier van justitie *Borret*, tot vrijspraak van den drukker, den heer *Roberts*, geconcludeerd, op grond dat het zoo wel uit een' brief van gezegden *Quesne* aan den heer officier van justitie geschreven, als door zijne bekentenis voor den regter-commissaris, gebleken was dat deze was in der daad de schrijver der geïncrimineerde artikelen, op wien hij dan ook de toepassing der strafbepalingen tegen laster requireerde. De advokaat van den heer *Roberts*, Mr. *Michiels*, drong nader op deze vrijspraak van zijnen cliënt aan, en de regtbank bepaalde de uitspraak van haar vonnis op den 19den dezer."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 61; 5 pCt. 100¾; Nieuwe 3 pCt. 75¼; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 99; 3½ pCt. 87¼; Handelm. 141¾; O. Indie 100 een zest.; 4 pCt. $94\frac{15}{16}$; Aand. Amh. Spoorw. 103¾; Holl. dito 97¾; Rusland 5 pCt. 107; 4 pCt. 90⅝; Assign. 6 pCt. 71¼; Certif. van dito 72¾; Spanje 21¼; dito onbepaald 19¾; Ned. te L. 3 pCt. 34½; Coupon 25¼; Oostenr. Met. 5 pCt. 110; Nap. 95¾.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.